

6

Matematika

Mashq daftari

I qism

Erik Chan Chun Ming

AHA! MATEMATIKA

6-sinf

I qism

Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun mashq daftari

O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi
nashrga tavsiya etgan

MAKTABGACHA
VA MAKTAB TA'LIMI
VAZIRLIGI

STAR PUBLISHING PTE LTD

Toshkent – 2024

UO'K: 51:373.3.016(076.5)

KBK 22.1+74.202ya72

M 52

Doktor Erik Chan Chun Ming. AHA! Matematika (I qism) 6-sinf [Matn] : mashq daftar

Doktor Erik Chan Chun Ming. – Toshkent: Novda Edutainment, 2024. – 236 b.

Muallif: doktor Erik Chan Chun Ming

Maslahatchi: professor Berinderjit Kaur

Mahalliyashtirish bo'yicha ishchi guruh:

Boxodir Xaydarov

– professor, fizika-matematika fanlari nomzodi.

Zohid Tug'yonov

– fizika-matematika fanlari bo'yicha falsafa doktori, Phd.

Xolmirza Yusupov

Tarjimonlar (ingliz tilidan o'zbek tiliga): Shaxodatxon Anvarova, Azad Ishmetov

Taqrizchilar:

Mirfozil Mirzaahmedov

– O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan o'qituvchi, professor.

Nilufar Jalolova

– Toshkent shahri Yakkasaroy tumanidagi

319-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining matematika fani o'qituvchisi.

Mavluda Mamaraximova

– Toshkent shahri Mirzo Ulug'bek tumanidagi

275-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining matematika fani o'qituvchisi.

Nilufar Latipova

– Toshkent shahri Yunusobod tumanidagi

96-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining matematika fani o'qituvchisi.

Mahalliyashtirilgan ushbu mashq daftarini O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi V. I. Romanovskiy nomidagi matematika institutining xulosasi asosida takomillashtirildi.

Ushbu nashr mualliflik huquqi bilan himoyalangan. "Star Publishing Pre Ltd" nashriyoti hamda "Novda Edutainment" mas'uliyati cheklangan jamiyati yozma ruxsatisiz biron-bir qismni qayta chop etish mumkin emas.

O'zbek tiliga tarjima qilingan va mahalliyashtirilgan nashr, 2024

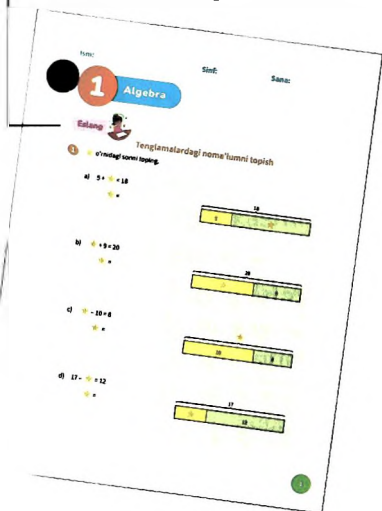
So'zboshi

“AHA! Matematika” mashq daftari darslikning ajralmas qismi hisoblanadi. Mashq daftari, asosan, uyda shug'ullanishga mo'ljallangan. Undagi turli xil amaliy mashq va masalalar, hayotiy topshiriqlar o'quvchilarning mustaqil o'rganishini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan. Mashq daftari yordamida o'quvchilar yangi matematik bilimlarni o'zlashtirish va mustahkamlash bilan birga, muammoli vaziyatlarda qo'l keladigan mantiqiy fikrlash va mulohaza yuritish kabi hayotiy ko'nikmalarga ham ega bo'ladi.

Matematika olamiga sayohatingiz qiziqarli va maroqli bo'lsin!

Eslang

rukni o'quvchilarni avvalgi mavzularda o'rganilgan bilimlarni eslashga yo'naltiradi.

Topshiriq (D1 / D2 / D3)

1) D1 – birinchi darajali topshiriqlar o'quvchilar mavzuga oid asosiy tushunchalarni qanday o'zlashtirganini baholaydi va ularga tayanch ko'nikmalarni egallashda yordam beradi.

2) D2 – ikkinchi darajali topshiriqlar o'quvchilar mavzuga oid o'rtacha murakkablikdagi tushunchalarni qanday o'zlashtirganini baholaydi va ularga yuqori darajadagi fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam beradi.

3) D3 – uchinchi darajali topshiriqlar o'quvchilar mavzuga oid tushunchalarni qanchalik chuqur o'zlashtirganini baholaydi hamda ulardagi ijodiy va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini nostandart, murakkab matematik masalalarni yechish orqali rivojlantiradi.

Amaliy topshiriq

rukni o'quvchilarga mavzu bo'yicha egallagan bilim va ko'nikmalarini namoyish qilish va o'z-o'zini baholash imkonini beradi.

Amaliy topshiriq

1. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

2. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

3. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

4. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

5. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

6. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

7. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

8. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

9. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

10. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

Matematika kundaligi

o'quvchilarni matematikani o'rganish jarayoni haqida fikrlashga undaydi.

Matematika kundaligi

1. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

2. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

3. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

4. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

5. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

6. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

7. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

8. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

9. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

10. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

Muammoli topshiriq

rukni o'quvchilarni to'rt bosqichli fikrlash jarayoni asosida mulohaza yuritishga va ijodiy yondashishga undaydi.

Muammoli topshiriq

1. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

2. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

3. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

4. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

5. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

6. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

7. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

8. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

9. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

10. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

Bilimingizni tekshiring!

rukni o'quvchilarga egallagan bilim va ko'nikmalarni takrorlash hamda mustahkamlash imkonini beradi.

Hisoblashlarni bajarishda kalkulyatordan foydalanish mumkin.

Bilimingizni tekshiring!

1. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

2. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

3. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

4. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

5. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

6. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

7. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

8. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

9. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

10. Barcha o'qibchilarni birlar sinfgacha yushtirib, javobini berish joylarga yozing.

MUNDARIJA

1 ALGEBRA 1

Eslang	1
Algebraik ifodalar	3
Algebraik ifodalarni soddalashtirish	9
Algebraik ifodalarning qiymatini topish	11
Tenglamalarni yechish	19
Amaliy topshiriq	29
O'ylab ko'ring. Muammoli topshiriq	30
Matematika kundaligi	32

2 ODDIY KASRLAR 33

Eslang	33
To'g'ri kasrni natural songa bo'lish	35
Natural sonni to'g'ri kasrga bo'lish	41
To'g'ri kasrni to'g'ri kasrga bo'lish	49
Matnli masalalar	55
Amaliy topshiriq	63
O'ylab ko'ring. Muammoli topshiriq	64
Matematika kundaligi	66

I TAKRORLASH 67

3 NISBATLAR 73

Eslang	73
Nisbat va kasr	77
Matnli masalalar	81
Uch miqdor nisbati	87
O'zgaruvchan nisbatlar	95
Amaliy topshiriq	107
O'ylab ko'ring. Muammoli topshiriq	108
Matematika kundaligi	110

4 FOIZLAR **111**

Eslang	111
Foizi va qismiga ko'ra sonning o'zini topish	115
O'sish foizi va kamayish foizini topish	123
Matnli masalalar	127
Amaliy topshiriq.....	139
O'ylab ko'ring. Muammoli topshiriq.....	140
Matematika kundaligi.....	142

II TAKRORLASH **143**

5 GEOMETRIK SHAKLLARDAGI BURCHAKLAR **151**

Eslang	151
Geometrik shakllardagi noma'lum burchaklarni topish	155
Amaliy topshiriq.....	167
Matematika kundaligi.....	168

6 DOIRA VA AYLANA **169**

Doira va aylana elementlari	169
Aylananing uzunligi	171
Yarim va chorak doira perimetri.....	177
Doiraning yuzi	183
Yarim va chorak doira yuzi	185
Murakkab shakllarning yuzi va perimetri	187
Amaliy topshiriq.....	195
O'ylab ko'ring. Muammoli topshiriq.....	196
Matematika kundaligi.....	198

III TAKRORLASH **199**

BILIMINGIZNI TEKSHIRING **205**

Ism:

Sinf:

Sana:

1

Algebra

Eslang

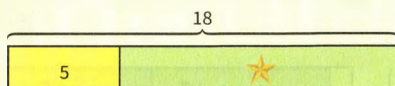

Tenglamalardagi noma'lumni topish

1 ★ o'rnidagi sonni toping.

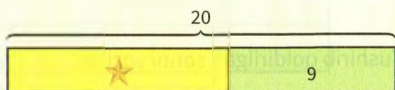
a) $5 + \star = 18$

$\star =$

b) $\star + 9 = 20$

$\star =$

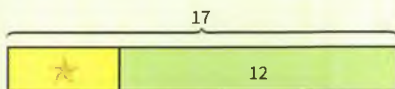
c) $\star - 10 = 8$

$\star =$

d) $17 - \star = 12$

$\star =$

2 o'rnidagi sonni toping.

a)

$3 \times \text{apple} = 12$	$\text{apple} \times 3 = 12$	$12 \div \text{apple} = 3$	$12 \div 3 = \text{apple}$
------------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------

 ning qiymati .

b)

$\text{apple} \times 6 = 54$	$54 \div 6 = \text{apple}$	$54 \div \text{apple} = 6$	$6 \times \text{apple} = 54$
------------------------------	----------------------------	----------------------------	------------------------------

 ning qiymati .

c)

$72 \div 9 = \text{apple}$	$9 \times \text{apple} = 72$	$\text{apple} \times 9 = 72$	$72 \div \text{apple} = 9$
----------------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------

 ning qiymati .

3 Tushirib qoldirilgan sonni yozing.

a) $12 + \text{ } = 16$	b) $\text{ } - 14 = 6$
c) $\text{ } \times 10 = 80$	d) $4 \times \text{ } = 32$
e) $\text{ } \div 7 = 5$	f) $42 \div \text{ } = 7$

O'quv nashri

Erik Chan Chun Ming

AHA! MATEMATIKA

6-sinf

I qism

Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun mashq daftari

"Novda Edutainment"
Toshkent – 2024

Muharrir:	<i>Orifjon Madvaliyev</i>
Badiiy muharrir:	<i>Mixail Zaimbetov</i>
Musahhih:	<i>Xurshid Ibrohimov</i>
Rassomlar:	<i>Ra'no Ismailova, Anton Pan, Tursun Daminov, Vladimir Frolov</i>
Kompyuterda sahifalovchi:	<i>Sabina Muydinova</i>

Nashriyot litsenziyasi AI №158.

26.07.2024-yilda original-maketdan bosishga ruxsat etildi.

Bichimi 60x90 1/8. Kegli 12 n/shponli. "Source Sans 3" garniturasida.

Ofset bosma usulida bosildi. Ofset qog'ozi 70 gr/m².

Shartli b.t. 29,5. Hisob-nashriyot t. 11,70.

Adadi 542 557 nusxa. Buyurtma raqami 24-368.

"O'zbekiston" NMIUda chop etildi.

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

6-sinf matematika mashq daftari 1-qism darsligini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyeu Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

